

JÓZEF WIŚNIEWSKI
ur. 1933; Świętochłowice

Miejsce i czas wydarzeń	Świętochłowice; dwudziestolecie międzywojenne; II wojna światowa; PRL
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów; dwudziestolecie międzywojenne; II wojna światowa; PRL; okupacja niemiecka; okupacja hitlerowska; Świętochłowice; Górny Śląsk; Niemcy na Górnym Śląsku; relacje polsko-niemieckie na Górnym Śląsku; represje niemieckie; wysiedlenia Niemców z Górnego Śląska; represje komunistyczne; listy narodowościowe na Śląsku

Niemcy

Niemcy mieszkający przed 1939 rokiem [na Górnym Śląsku], to byli przeważnie ściągnięci nawet sprzed I wojny światowej fachowcy do pracy, tokarze, jacyś specjaliści wyższego formatu powiedzmy. I oni, jeśli mieli gorsze mieszkanie od Polaków, to po wkroczeniu Niemców od razu te mieszkania były praktycznie zamienione. Polacy dostawali o wiele gorsze mieszkania, mniejsze, a na te miejsca, gdzie Polacy mieli lepsze mieszkania, zostali wprowadzeni Niemcy, z tej samej miejscowości, bardzo często z tej samej ulicy. Ta sama historia zresztą nastąpiła w 1945 roku. Niemcy zostali usunięci. Dzisiaj Niemcy to nazywają wypędzeniem. Z naszej na przykład kamienicy wyjechały cztery rodziny. Mogli zabrać praktycznie cały dobytek. Sam pomagałem im się ładować na samochody ciężarowe. Najpierw Niemcy zostali przeniesieni do byłego obozu jeńców sowieckich, który obok nas był. Tam zostali po prostu wszyscy zgromadzeni, nazwijmy to tak, przez dwa-trzy tygodnie, aż się [pojawiła] możliwość zapelnienia całego pociągu towarowego. Zostali załadowani i wywiezieni do Niemiec. Czyli to co było w 1939 roku, powtórzyło się w 1945 roku, w odwrotny sposób. Z tego co ja się orientuję, ci Niemcy, którzy z naszej kamienicy wyjechali, zrobili to dobrowolnie. Ich nikt nie wyganiał. Oni mieli prawo wyboru. Za wyjątkiem tych, którzy mieli volkslistę jedynek i dwójek, czyli Bluedojcz i Rajsdojcz. To ci zostali przymusowo wysiedleni. W naszej kamienicy był jeden taki przypadek.

Data i miejsce nagrania	2015-03-12, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Tomasz Czajkowski
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"